

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:58

av **Lars-Axel Nordell (KD)**

Bevarandet av gravar och gravstenar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statens ansvar för bevarandet av den svenska gravkulturen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Begravningsväsendet, som det kallas, är statligt. Det är emellertid på de flesta håll delegerat till Svenska kyrkan.

Det är viktigt att betrakta de svenska kyrkogårdarna, och den svenska gravkulturen, som ett kulturarv. Det är i själva verket ett av våra allra viktigaste kulturarv. Tyvärr behandlas inte gravar och gravstenar, och den statliga ersättningen för vården, fullt ut med denna insikt för ögonen.

Med dagens regler kräver kyrkogårdsförvaltningarna full kostnadstäckning för att hålla gräsytor, gångar och gravar i bra skick. Det betyder i praktiken att när en gravrättsinnehavare till en given grav inte hittas, markeras denna grav särskilt varpå den sedan vanvårdas under en period för att sedan avlägsnas. Vissa gravar anses dock vara av sådan betydelse att de k-märks, men det är i sammanhanget undantag.

Det är inte rimligt att det endast ska vara kulturhistoriskt unika gravar som bevaras, det gör att alldeles för många gravstenar krossas i brist på efterlevande med betalningsvilja. I många andra länder har man funnit en mer rimlig väg att gå. Exempelvis att stenarna får stå kvar, men skötseln görs minimal genom att man tar bort sådant runt graven (kedjor, gräsbäddar, steninramningar etc.) som kräver mer omfattande underhåll. Det känns i sammanhanget som en långt mer välavvägd hantering än stenkrossförandet som Sverige nu använder sig av.

Sverige har väldigt stark lagstiftning för att skydda de stendösen som utgör gravar från järnåldern och bronsåldern. Vårdandet för eftersynen av dessa är ålagt staten, men för våra sentida gravar på kyrkogårdar finns i stort sett inget skydd alls.

Lagstiftning och ersättningssystem behöver ses över för att etablera en mer kulturhistoriskt rimlig hållning från svenska statens sida.

Lars-Axel Nordell (KD)